

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język łaciński i kultura antyczna
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MJIP-R0-100, MJIP-R0-200, MJIP-R0-300
<i>Termin egzaminu:</i>	8 maja 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2024 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–25)

Wymagania egzaminacyjne 2024 ¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego.</p> <p>Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego. Zdający rozumie czytany ze słownikiem tekst łaciński i dokonuje poprawnego przekładu prozatorskiego tekstu łacińskiego na język polski, z wykorzystaniem słownika łacińsko-polskiego, w tłumaczeniu zachowując polską normę językową.</p>	<p>I. W zakresie kompetencji językowych.</p> <p>Zdający:</p> <p>3) zna i rozpoznaje formy morfologiczne i strukturę składniową tłumaczonego tekstu;</p> <p>4) identyfikuje, z wykorzystaniem posiadanej wiedzy na temat gramatyki łacińskiej, formy podstawowe słów występujących w tłumaczonym tekście;</p> <p>6) zna podstawowe techniki przekładu tekstu łacińskiego;</p> <p>7) zna zasady tworzenia spójnego i zgodnego z polską normą językową przekładu z języka łacińskiego na język polski;</p> <p>8) dokonuje następujących transformacji [...]</p> <p>o) potrafi korzystać ze słownika łacińsko-polskiego przy sporządzaniu przekładu,</p> <p>p) potrafi w przypadku wyrazów wieloznacznych wybrać znaczenie odpowiednie dla kontekstu (tematyki) tłumaczonego tekstu,</p> <p>q) dokonuje poprawnego przekładu prozatorskiego tekstu łacińskiego z zakresu tekstów określonych w kanonie na język polski, w tłumaczeniu zachowując polską normę językową.</p>

Zasady oceniania

Zdanie	Elementy podlegające ocenie	Punktacja	
		cząstkowa	maksymalna
1. Video omnium vestrum ora atque oculos in me esse conversos.	Składnia ACI; zaimki	0-1-2	2
2. Video vos non solum de periculo rei publicae, sed etiam de meo periculo esse sollicitos.	Składnia ACI; zaimki; wyrażenia przyimkowe	0-1-2-3	3

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego prowadzonego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz. 1246).

3.	Est mihi iucunda in malis et grata in dolore erga me voluntas vestra.	Orzeczenie imienne; wyrażenia przyimkowe	0-1-2	2
4.	Deponite eam atque salutis meae obliviscimini.	Imperativus praesentis activi; zaimki	0-1-2	2
5.	De vobis ac de vestris liberis cogitate.	Imperativus praesentis activi; wyrażenie przyimkowe	0-1-2	2
6.	Fortiter libenterque omnes acerbitates, omnes dolores cruciatusque feram,	Odmiana czasownika nieregularnego <i>ferre</i> ; przysłówki	0-1-2	5
	dummodo meis laboribus dignitas salusque populo Romano pariat.	Zdanie warunkowe; coniunctivus praesentis passivi; funkcje przypadków	0-1-2-3	
7.	Dei immortales voluerunt,	Odmiana czasownika nieregularnego <i>velle</i>	0-1	4
	ut hanc pulcherrimam patriam ex foedissima flamma eriperem.	Zdanie dopełnieniowe; stopniowanie przymiotników; zaimek	0-1-2-3	
8.	Quare, patres conscripti, incumbite ad salutem rei publicae.	Imperativus praesentis activi; vocativus	0-1-2	2
9.	Nihil aliud a vobis nisi huius temporis et totius mei consulatus memoriam postulo.	Indicativus praesentis activi; zaimki; wyrażenie przyimkowe	0-1-2-3	3
Razem				25

Przykładowa odpowiedź

Widzę, że twarze i oczy was wszystkich zostały zwrócone (są zwrócone) na mnie. Widzę, że (wy) zaniepokoiiliście się (jesteście zaniepokojeni) nie tylko niebezpieczeństwem państwa, ale także moim. Wasza życzliwość względem mnie miła mi jest w nieszczęściach i droga w cierpieniu. Porzućcie ją (odłóżcie ją), a także zapomnijcie o moim bezpieczeństwie (ocaleniu). Myślcie o was i o waszych dzieciach. Zniosę (mogę znieść / zniósłbym) odważnie i chętnie wszystkie utrapienia, wszystkie bóle i męki, jeśli tylko poprzez moje trudy (moimi trudami) osiągnie się (zostanie osiągnięta) godność i bezpieczeństwo (ocalenie) dla ludu rzymskiego. Bogowie nieśmiertelni zechcieli, żebym uratował tę najpiękniejszą ojczyznę od najhaniańszej pożogi. Dlatego, senatorowie (ojcowie spisani), poświęćcie siły dla ocalenia (bezpieczeństwa) państwa. Niczego innego od was nie żądam z wyjątkiem pamięci tej chwili (tego czasu) i całego mojego konsulatu (pamięci o ...).

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje następujące formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: h) [...] formy strony czynnej w trybie rozkazującym w czasie teraźniejszym (<i>imperativus praesentis activi</i>). 8) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: g) [...] tworzy formy strony czynnej w trybie rozkazującym w czasie teraźniejszym (<i>imperativus praesentis activi</i>).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie prawidłowe formy, po jednej do każdej z podanych form.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. incumbe
2. cogita

Zadanie 3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje następujące formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: f) zasady stopniowania regularnego przymiotników deklinacji I–III [...], 8) dokonuje [...] transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: e) stopniuje przymiotniki: regularnie – przymiotniki deklinacji I–III [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca wszystkie formy przymiotnika.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

gradus positivus – pulcher, pulchra, pulchrum
gradus comparativus – pulchrior, pulchrior, pulchrius

Zadanie 4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej [...].	III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający: 1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej; 2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe przykłady, po jednej do każdego wyrazu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. deponite
2. dignitas

Zadanie 5. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 2) posiada podstawową wiedzę o [...] kluczowych zjawiskach z zakresu historii starożytnej: b) historia Rzymu: – upadek republiki [...] kluczowe postacie życia publicznego późnej republiki: [...] Cynceron [...]. 3) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii literatury starożytnej: b) literatura rzymska: – Cynceron: mowy (<i>Mowy przeciwko Katylinie</i> [...]). 9) potrafi scharakteryzować i poddać interpretacji uwzględniającej właściwy kontekst kulturowy następujące kluczowe zjawiska z zakresu historii starożytnej: b) historia Rzymu: – upadek republiki [...] kluczowe postacie życia publicznego późnej republiki: [...] Cynceron [...]. 10) potrafi wskazać najważniejsze cechy charakterystyczne i poddać interpretacji uwzględniającej właściwy kontekst kulturowy

	następujące kluczowe zjawiska z zakresu historii literatury starożytnej: b) literatura rzymska: – Cynceron: mowy (<i>Mowy przeciwko Katylinie</i> [...]).
--	--

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe imiona, po jednym do każdego cytatu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Katylinia

2. Cynceron

Zadanie 6. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 2) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii starożytnej: b) historia Rzymu: – kluczowe postacie życia publicznego późnej republiki: [...] Cynceron. 9) potrafi scharakteryzować i poddać interpretacji uwzględniającej właściwy kontekst kulturowy następujące kluczowe zjawiska z zakresu historii starożytnej: b) historia Rzymu: – kluczowe postacie życia publicznego późnej republiki: [...] Cynceron.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 7. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 2) zna i rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: c) następujące funkcje składniowe i semantyczne rzeczownika: [...] dativus possessivus, [...], ablativus comparationis, 8) dokonuje [...] transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: k) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie zjawisk składniowych: – przy przekształcaniu zdań zawierających charakterystyczne dla łaciny zjawiska składniowe poprawnie posługuje się następującymi funkcjami składniowymi i semantycznymi: [...] dativus possessivus, [...] ablativus comparationis.

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź zawierająca dwa prawidłowe wskazania.

1 pkt – odpowiedź zawierająca jedno prawidłowe wskazanie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. N

2. T

Zadanie 8. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 2) zna i rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: b) strukturę składniową zdania w stronie czynnej i biernej, e) następujące typy zdań podrzędnych w języku łacińskim: zdania okolicznikowe [...] celu.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 2) zna i rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: a) szyk zdania łacińskiego, b) strukturę składniową zdania w stronie czynnej i biernej; 8) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: k) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie zjawisk składniowych: – przekształca strukturę składniową zdania łacińskiego.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Cives Romani sumus.

Zadanie 10. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 2) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii starożytnej: b) historia Rzymu: – ekspansja terytorialna Rzymu i podboje; prowincje rzymskie, – wojny punickie – Kartagina, postacie Hannibala, Scypiona Afrykańskiego i Katona Starszego, – upadek republiki i dyktatura Cezara; kluczowe postacie życia publicznego późnej republiki: [...] Pompejusz, [...] Antoniusz.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne podanie imienia do każdego wydarzenia.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. Marek Antoniusz
2. Hannibal

Zadanie 11. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu mitologii greckiej i rzymskiej: <ol style="list-style-type: none"> c) mity o głównych herosach – Prometeusz, Herakles, Tezeusz, Argonauci, d) mity o wojnie trojańskiej i powrocie bohaterów spod Troi, 3) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii literatury starożytnej: <ol style="list-style-type: none"> a) literatura grecka: <ul style="list-style-type: none"> – tragedia: [...] Eurypidesa (Medea).

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 12. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: <ol style="list-style-type: none"> a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne dopasowanie definicji do każdego pojęcia.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. C

2. B

Zadanie 13. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 5) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu kultury materialnej w starożytności: a) greckie malarstwo wazowe (style w malarstwie wazowym: czarnofigurowy, czerwofigurowy, c) architektura grecka: porządki architektoniczne (dorycki, joński, koryncki).

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. styl czarnofigurowy

2. porządek koryncki

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze.	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 2) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii starożytnej: a) historia Grecji: – formy ustrojowe w Grecji: demokracja ateńska.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

sąd skorupkowy / ostracyzm

Zadanie 15. (0–5)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej oraz znaczenia kultury grecko-rzymskiej dla kultury europejskiej i światowej. Zdający ma świadomość znaczenia tradycji antycznej dla kształtowania się i rozwoju kultury polskiej i światowej.</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <p>7) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku:</p> <p>a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym,</p> <p>b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej, polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej [...];</p> <p>14) potrafi rozpoznać i poddać interpretacji w kontekście kultury greckiej i rzymskiej oraz kultur późniejszych następujące kluczowe zjawiska z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku:</p> <p>a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym,</p> <p>b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej [...].</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający:</p> <p>1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej;</p> <p>2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.</p>

Zasady oceniania

5 pkt – poprawne rozwiązanie zadania, w tym:

1 pkt – za poprawne przetłumaczenie dewizy.

1 pkt – za prawidłową interpretację dewizy.

1 pkt – za wyjaśnienie jej uniwersalnego charakteru.

1 pkt – za wskazanie dziedziny życia, w której podana dewiza może mieć zastosowanie i za uzasadnienie swojego stanowiska.

1 pkt – za spójną formę wypowiedzi i poprawność językową.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tłumaczenie: Każdy jest rzemieślnikiem (kowalem) swojego losu.

Przykładowa interpretacja:

Dewiza ta mówi, że każdy człowiek może kształtować swój los. Ważne są decyzje i działania, jakie podejmuje i które mają bezpośredni wpływ na jego życie. Moim zdaniem dewiza jest słuszna i ma uniwersalne zastosowanie. Możemy ją odnieść do wielu dziedzin życia, np. wyboru własnej edukacji, który później wpłynie na naszą pracę. Należy też podkreślić, że wybory dokonywane w życiu osobistym (np. wybór miejsca zamieszkania, relacji towarzyskich) bardzo mocno oddziałują na nasze życie. W związku z tym uważam, że sentencja łacińska nie straciła na swojej aktualności i wciąż warto o niej pamiętać.

Zadanie 16. (0–5)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy charakterystyczne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej oraz znaczenia kultury grecko-rzymskiej dla kultury europejskiej i światowej. Zdający ma świadomość znaczenia tradycji antycznej dla kształtowania się i rozwoju kultury polskiej i światowej.</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <p>1) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu mitologii greckiej i rzymskiej: d) mity o wojnie trojańskiej i powrocie bohaterów spod Troi,</p> <p>3) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii literatury starożytnej: a) literatura grecka: – Homer, Iliada i Odyseja,</p> <p>7) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym, b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej, polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej [...];</p> <p>14) potrafi rozpoznać i poddać interpretacji w kontekście kultury greckiej i rzymskiej oraz kultur późniejszych następujące kluczowe zjawiska z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym, b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach:</p>

	<p>literackiej [...].</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych.</p> <p>Zdający:</p> <p>1) dostrzeżę znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej;</p> <p>2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.</p>
--	---

Zasady oceniania

5 pkt – poprawne rozwiązanie zadania, w tym:

- 1 pkt – za poprawne opisanie sceny wraz z rozpoznaniem kluczowych postaci.
- 1 pkt – za rozpoznanie i wskazanie mitu (tytułu dzieła literackiego, wydarzenia historycznego), do którego nawiązuje źródło.
- 1 pkt – za interpretację źródła we właściwym kontekście kulturowym.
- 1 pkt – za wyjaśnienie uniwersalnego przekazu sceny.
- 1 pkt – za spójną formę wypowiedzi i poprawność językową.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Ilustracja przedstawia statek na wzburzonym morzu. Na statku znajdują się przerażeni ludzie. Tylko jeden z nich, który stoi na dziobie, wydaje się opanowany. Statek przepływa pomiędzy dwiema skałami. Przy pierwszej z nich znajduje się ogromny wir morski. Z drugiej wyłania się potwór porywający marynarzy. Jest to scena mitologiczna przedstawiająca Odyseusza i jego załogę, którzy przepływali między Scyllą a Charybdą. Jest to jedna z przygód Odyseusza powracającego spod Troi do rodzinnej Itaki. Odyseusz uniknął śmierci, ponieważ znalazł wąską drogę morską między tymi dwoma niebezpieczeństwami. Opowiada o tym *Odyseja* Homera. Moim zdaniem scena ta niesie uniwersalny przekaz. Również w języku polskim posługujemy się wyrażeniem „być między Scyllą a Charybdą”, któremu może odpowiadać powiedzenie „znaleźć się między młotem a kowadłem”. Oznacza to sytuację, w której i z jednej, i z drugiej strony zagraża nam niebezpieczeństwo. W takim wypadku trzeba szukać rozwiązania, które niesie ze sobą najmniejsze straty, i unikać skrajności.